

HOMILIA MISSA PELS DIFUNTS DE LA PANDÈMIA

Catedral de Menorca 25 de juliol de 2020

Hem viscut durant els últims mesos una situació que ens ha desconcertat i que ha posat en qüestió alguns dels fonaments sobre els quals hem construït la nostra societat. A tots ens va sorprendre la presència d'un virus, desconegut fins llavors, que posava en evidència la nostra vulnerabilitat i les debilitats de la nostra mateixa societat.

1.- Pregar pels difunts, el nostre millor homenatge

Però, sens dubte, el més dur en aquests mesos ha estat veure tantes persones que morien a causa d'aquesta pandèmia a les residències de la gent gran, als hospitals saturats o a les seves pròpies cases. Són milers i milers els éssers humans als quals aquesta malaltia ha arrabassat la vida no només a casa nostra, sinó a tot el món. Tenim la sensació que han mort massa persones. Ha estat especialment cruel la soledat amb què han mort la majoria d'ells i el desconsol que van deixar en els seus familiars, que es van veure impotents veient com morien els seus éssers estimats sense poder besar-los o abraçar-los perquè poguessin emprendre el seu viatge definitiu acompanyats i consolats amb algunes mostres d'afecte als darrers moments.

Avui donam el darrer adéu comunitari a totes aquestes persones que han mort a causa de la covid-19. Tenim també presents a altres persones que van morir per altres causes durant aquest temps i que van ser enterrats gairebé en soledat, sense poder ser acomiadats per la comunitat cristiana en els nostres temples. Com a creients pensam que el millor que podem fer pels que han mort és resar per ells, posant la seva vida en les mans del Pare. Aquest és el millor homenatge que podem fer-los: la nostra oració sincera, que s'expressa especialment en la celebració de l'Eucaristia. Així ho hem fet des que va començar la pandèmia i ho fem ara units com a església diocesana. Ho fem, a més, units a tota l'Església d'Espanya, que en aquests dies celebra funerals pels difunts. Hem escoltat que sant Pau deia: sabem que aquell "*qui va ressuscitar el Senyor Jesús, també amb Jesús ens ressuscitarà*". A les seves mans hi posam les ànimes de tots els que han mort.

2.- Compromesos al servei

Al mateix temps, la nostra fe ens compromet a aportar tot el que puguem per fer més suportable i consolar els altres en el seu dolor. Pens, en primer lloc, en els que segueixen malalts, als quals hem de fer-los present tota la nostra proximitat, al mateix temps que es prenen totes les mesures necessàries perquè la malaltia no s'estengui més. També pens en el dolor de moltes persones que han quedat afectades pel prolongat temps de confinament. Es precis tancar les ferides que aquesta pandèmia ha provocat en molts, especialment en els més febles. I, sobretot, ens veiem

compromesos a treballar per pal·liar les conseqüències econòmiques de la crisi sanitària, el dolor de tantes famílies que s'estan veient abocades a la pobresa. Com Església no podem romandre al marge. És (un) temps per a donar resposta a tot aquest dolor. Les nostres parròquies i institucions, les nostres Càritas i altres organismes d'atenció als més pobres: tots hem d'implicar-nos per ajudar a curar tant de dolor.

Aquest és l'estil de Jesús, que va venir a curar els cors ferits (cf. Lc 4, 18). En l'Evangeli s'explicava que, mentre els poderosos pensen en dominar els altres, el deixeble de Jesús només pot pensar en servir i que, mentre els dirigents de les nacions poden pensar en sobresortir i lluir, els cristians només poden desitjar ser els darrers i fer-se esclaus de tots. Són paraules clares i contundents de Jesús, que han de marcar l'estil dels deixebles i de la nostra pròpia Església.

3.- Déu ens parla a través de la covid-19

La pandèmia de la covid-19 està sent dura. Són moltes les persones que des del principi es van mantenir al servei de tots i ho van fer amb generositat. Penso en els sanitaris, però també en les nostres autoritats, en les forces i cossos de seguretat, en tots els que van mantenir els serveis bàsics en temps de confinament i, a més, en els sacerdots que van romandre a la cura del ramat i es van posar al seu servei.

Com a cristians, miram el futur amb optimisme, perquè creiem en un Déu que confia en l'ésser humà i que no ens abandona mai. Pens que Déu ens ha parlat també en aquests temps de patiment. Ho podem escoltar si, amb la força de l'Esperit, llegim des de l'Evangeli el que ha succeït (els "*signes dels temps*"). Tres són les reflexions que la fe en Déu em convida a compartir amb vosaltres.

La primera és la necessitat de discernir el que importa de veritat. El temps de confinament ens ha fet descobrir que ens envoltam de moltes coses supèrflues. Vaig llegir aquests dies en un mitjà de comunicació que una de les paraules més repetides en aquest temps ha estat "*essencial*". En efecte, una clau important és cercar l'essencial. El Papa Francesc ho va recordar el 27 de març a la plaça de sant Pere: aquest és el "*temps de escollir entre allò que compta vertaderament i allò que passa, per tal de discernir entre el que és necessari i allò que no ho és*".

En segon lloc, en tot el que ens ha passat veig una invitació a revisar els fonaments de la nostra societat i els criteris que regeixen la nostra conducta. No podem seguir construint una societat basada en el consum sense límits, que no respecta el medi ambient i que deixa al marge a moltes persones. No podem regir-nos només per una mentalitat que només valora l'eficiència, que selecciona les persones en funció de la seva productivitat i que abandona la gent gran. Es necessari reconèixer els errors i aprendre humilment d'ells. Tant de bo no desaprofitem aquesta ocasió per a promoure un canvi substancial en la nostra manera de viure.

La tercera crida que Déu ens fa a través d'aquesta pandèmia és a créixer en solidaritat, el que significa abandonar actituds egoistes i posar-nos al servei dels altres. La malaltia ens ha fet sentir que tots formam part de la mateixa família humana i que només amb l'esforç de tothom es podrà vèncer aquest mal. El pitjor virus que pot afectar-nos és la indiferència, el pensar només en nosaltres i oblidar-nos que tots depenem els uns dels altres. En aquest sentit és molt important no tancar-nos en nosaltres mateixos i deixar que la nostra mirada s'estengui a tot el món, perquè són moltes les pobreses que amenacen als nostres germans.

4.- Conclusió

La nostra convicció no és només que Déu ens està parlant a través d'aquesta malaltia, sinó que està al nostre costat i, de manera particular, de part dels que pateixen. La creu de Crist és la manifestació més clara que Déu es fa solidari amb l'ésser humà i que comparteix el nostre dolor i sofriment. Per això en aquest dia dirigim confiadament la nostra mirada cap a Ell demanant-li que rebi en la seva companyia a totes les persones que ens han deixat durant aquest temps. Ens acollim a la intercessió de Maria, la nostra Mare de Déu del Toro, que ens ensenya a mantenir-nos fermes al peu de la creu, i de l'Apòstol Sant Jaume, que va participar del misteri de la creu lliurant la seva vida per causa de l'Evangeli. Que les ànimes dels nostres germans difunts descansin en pau.

HOMILÍA MISA POR LOS DIFUNTOS DE LA PANDEMIA

Catedral de Menorca, 25 de julio de 2020

Hemos vivido durante los últimos meses una situación que nos ha desconcertado y que ha puesto en cuestión muchos supuestos sobre los que hemos construido nuestra sociedad. A todos nos sorprendió la presencia de un virus, desconocido hasta entonces, que ponía en evidencia nuestra vulnerabilidad y las debilidades de nuestra misma sociedad.

1.- Orar por los difuntos, nuestro mejor homenaje

Pero, sin duda, lo más duro en estos meses ha sido ver tantas personas que morían a causa de esta pandemia en las residencias de ancianos, en hospitales saturados o en sus propias casas. Son miles y miles los seres humanos a los que esta enfermedad ha arrebatado la vida no sólo en nuestra tierra, sino en todo el mundo. Tenemos la sensación de que han muerto demasiadas personas. Ha sido especialmente cruel la soledad con la que han muerto la mayoría de ellos y el desconsuelo que dejaron en sus familiares, que vieron impotentes cómo morían sus seres queridos sin poder darles un beso o un abrazo que pudiera ayudarles a emprender su último viaje con algún alivio.

Hoy damos adiós a todas estas personas que han muerto a causa del covid-19. Tenemos también presentes a otras personas que fallecieron por otras causas durante este tiempo y que fueron enterrados casi en soledad, sin poder ser despedidos por la comunidad cristiana en nuestros templos. Como creyentes pensamos que lo mejor que podemos hacer por los que han muerto es rezar por ellos, poniendo su vida en las manos del Padre. Este es el mejor homenaje que podemos hacerles: nuestra oración sincera, que se expresa especialmente en la celebración de la Eucaristía. Así lo hemos hecho desde que comenzó la pandemia y lo hacemos ahora unidos como iglesia diocesana. Lo hacemos, además, unidos a toda la Iglesia de España, que en estos días celebra funerales por los difuntos. Hemos escuchado que san Pablo decía: sabemos que “quien resucitó al Señor Jesús, también con Jesús nos resucitará”. En sus manos ponemos las almas de todos lo que han muerto.

2.- Comprometidos al servicio

Al mismo tiempo, nuestra fe nos compromete a aportar todo lo que podamos para aliviar el dolor de los demás. Pienso, en primer lugar, en los que siguen enfermos, a los que debemos mostrar toda nuestra cercanía, al mismo tiempo que tomamos todas las medidas necesarias para que la enfermedad no se extienda más. También pienso en el dolor de muchas personas que han quedado afectadas por el prolongado tiempo de confinamiento. Es necesario restañar las heridas que esta pandemia ha provocado en

muchos, especialmente en los más débiles. Y, sobre todo, nos vemos comprometidos a trabajar para paliar las consecuencias económicas de la crisis sanitaria, el dolor de tantas familias que se están viendo abocadas a la pobreza. Como Iglesia no podemos permanecer al margen. Es tiempo de dar respuesta a todo este dolor. Nuestras parroquias e instituciones, nuestras cáritas y demás organismos de atención a los más pobres: todos debemos implicarnos para ayudar a sanar tanto dolor.

Este es el estilo de Jesús, que vino a sanar los corazones heridos (cf. Lc 4, 18). En el Evangelio se explicaba que, mientras los poderosos piensan en dominar al otro, el discípulo de Jesús sólo puede pensar en servir y que, mientras las autoridades de los pueblos piensan en destacar y brillar, los cristianos sólo pueden desear ser los últimos y hacerse esclavos de todos. Son palabras claras y contundentes de Jesús, que deben marcar el estilo de Jesús y de nuestra propia Iglesia.

3.- Dios habla en el covid-19

La pandemia del covid-19 está siendo dura. Son muchas las personas que desde el principio se mantuvieron al servicio de todos y lo hicieron con generosidad. Pienso en los sanitarios, pero también en nuestras autoridades, en las fuerzas y cuerpos de seguridad, en todos los que mantuvieron los servicios básicos en tiempos de confinamiento y, además, en los sacerdotes que permanecieron al lado del rebaño y se pusieron a su servicio.

Como cristianos, miramos al futuro con optimismo, porque creemos en un Dios que confía en el ser humano y que no nos abandona nunca. Pienso que Dios nos ha hablado también en estos tiempos de sufrimiento. Lo podemos escuchar si, con la fuerza del Espíritu, leemos desde el Evangelio lo sucedido (los “signos de los tiempos”). Tres son las reflexiones que la fe en Dios me abre este tiempo de pandemia.

La primera es la necesidad de discernir lo que de verdad importa. El tiempo de confinamiento nos ha hecho descubrir que nos rodeamos de muchas cosas superfluas. Leí estos días en un medio de comunicación que una de las palabras más repetidas en este tiempo ha sido “esencial”. En efecto, una clave importante es buscar lo esencial. El Papa Francisco lo recordó el 27 de marzo en la plaza de san Pedro: este es el “tiempo de elegir entre lo que cuenta verdaderamente y lo que pasa, para separar lo que es necesario de lo que no es”.

En segundo lugar, en todo lo que nos ha sucedido veo una invitación a revisar los fundamentos de nuestra sociedad y los criterios que rigen nuestra conducta. No podemos seguir construyendo una sociedad basada en el consumo sin límites, que no respeta el medioambiente y que deja en el margen a muchas personas. No podemos regirnos sólo por una mentalidad eficientista, que selecciona las personas en función de su productividad y que deja en abandono a los ancianos. Es preciso reconocer los

errores y aprender humildemente de ellos. Ojalá no desperdiciemos esta ocasión de promover un cambio sustancial en nuestro modo de vida.

La tercera llamada que Dios nos hace a través de esta pandemia es a crecer en solidaridad, lo que significa abandonar actitudes egoístas y ponernos al servicio de los demás. La enfermedad nos ha hecho sentir que todos formamos parte de la misma familia humana y que sólo con el esfuerzo de todo se podrá vencer este mal. El peor virus que puede afectarnos es la indiferencia, el pensar sólo en nosotros y olvidar que todos dependemos unos de otros. En este sentido es muy importante no cerrarnos en nosotros mismos y dejar que nuestra mirada se extienda a todo el mundo, porque son muchas las pobreza que amenazan a nuestros hermanos.

4.- Conclusión

Nuestra convicción no es sólo que Dios nos está hablando a través de esta enfermedad, sino que está a nuestro lado y, de modo particular, al lado de los que sufren. La cruz de Cristo es la manifestación más clara de que a Dios le importa el ser humano y de que comparte nuestro dolor y sufrimiento. Por eso en este día dirigimos confiadamente nuestra mirada hacia Él pidiéndole que reciba en su compañía a todas las personas que nos han dejado durante este tiempo. Nos acogemos a la intercesión de María, nuestra madre del Toro, que nos enseña a mantenernos firmes al pie de la cruz, y del Apóstol Santiago, que participó del misterio de la cruz entregando su vida por causa del Evangelio. Que las almas de nuestros hermanos difuntos descansen en paz.